

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hónap . . . I kor. . . Egy hónap . . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
MEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Debreczen a kulturáért.

Debreczen, szeptember 22.

Most jelent meg Debreczen város 1909. évi költségvetése, mely a város jövő esztendőre szóló bevételi és kiadási előirányzatát tartalmazza. Az ötödfél milliós költségvetésnek egyik érdekesebb és legtanulságosabb része az, mely a város kulturális szükségleteire előirányzott kiadási tételeket sorolja fel.

Ezen tételek 350 ezer korona megterhelést jelentenek a város háztartásában a jövő esztendőre, tehát oly igen jelentékeny összeget, amellyel méltán hivatkozhatik Debreczen arra, hogy a kulturális intézmények támogatását mennyire szívén viseli e város.

A költségvetés ezen részéből tűnik ki leginkább, mily óriási áldozatot hoz a város az iskolákért, mert a kulturális célokra előirányzott 350 ezer koronának túlnyomó részét, mintegy 250 ezer koronát iskolák segélyezésére fordítja Debreczen.

Negyedmillió koronát von el tehát háztartásából a város olyan szükségletekre, melyeknek fedezése tulajdonképpen állami feladat volna. Ugyis szólván ez az egy tétel, az iskolák

támogatása emésztí fel a kulturális célokra előirányzott összeget és más, éppen ilyen fontos és elengedhetetlen kulturális szükségleteiről való gondoskodásra alig, vagy egyáltalában nem jut.

És ha szétnézünk a költségvetésben, azt tapasztaljuk, hogy szorosabb értelemben vett kulturális intézményeinknek a város anyagi támogatásából alig jut. Nem is juthat, mert annyi állami feladat elvégzését róttá az állam a város nyakába, hogy anyagi erőnk igen tetemes részét tartják lekötvén ezen feladatok elintézésére.

Mily csekély összeg az a hétezer korona, amit a muzeum céljaira fordít a város, vagy az a nyolcezer korona, amivel a Zenedét támogatja. És mi a Müpártoló egyesületnek, vagy a C. o. konai körnek az az ezer ezerkétszáz korona, amelyet ők élveznek a város. De itt vannak még azon közművelődési intézményeink, melyeket egy fillérrel sem képes támogatni a gazdag Debreczen, mert anyagi erejét az elsőrendű életszükségletek fedezésére kell fordítania s csak a felesleget juttathatja kulturális célokra.

Mennyire hiányzik, mily égető szükség volna például egy városi közkönyvtárra Debreczenben és an-

nak létesítésére még csak gondolnunk sem lehet. Honnan, miből? Pedig négy és fél milliós költségvetéssel dolgozunk. Mert hiába, még ebből az ötödfél millióból csak a legszükségesebbre telik.

Nagyon, nagyon szomorú a helyzet képe. Kevés számu közművelődési intézményünk anyagiak hijjában tengődik. Társadalmunk anyagi ereje amugy is erősen igénybe van véve s ezen intézményeket, még ha fogékony-sággal is birna irántuk, nem volna képes támogatni, legalább is olyan mértékben nem, hogy azok céljuknak, rendeltetésüknek mindenben képesek volnának megfelelni.

Addig, amíg az állam maga be nem látja a városok szomorú helyzetét s a kormányok nem igyekeznek a városok sanyaru állapotán segíteni, álmodni sem lehet a mostani helyzet kedvező változásáról.

A külügyminiszter Budapesten. Aehrenthal báró közös külügyminiszter ma este 9 óra 5 perckor Gagern báró követ kíséretében Budapestre érkezik, hogy a bolgár fejedelem budapesti látogatása alatt a magyar fővárosban tartózkodjék. A külügyminiszter a budai királyi várban fog megszállani.

Az 1831-iki korelalázadás

— Kossuth első szereplése. —

A mostanában itt ott mutatkozó ázsiai kolera 1831. évben tünt fel Európában. Borzasztó pusztítást végzett Orosz- és Lengyelországban, honnan Magyarországra is átesapott. Különösen a parasztság között pusztított és százával szedte áldozatait. Csakhamar lángba borult a Felvidék. A helyzetével különben is elégedetlen parasztságot ugyanis izgatók bujtogatták fel, hogy a nemesség megmérgezte a kutakat, nehogy a parasztság tulzaporodjék és a hatalmat kezébe kerítse.

Az izgatók szavai a pór nép között hitelt is találtak, hisz a járvány főleg a rosszul táplálkozó és a védelemre képtelen parasztság közül szedte áldozatait. Vad hordák járták be a temetővé átváltozott vidéket. Megtámadták a földesuri kastélyokat, kirabolták és folgyújtották a nemesi kuriákat, majd vérszemet kapva, megtámadták a község házakat és a menekülő földesuraktól elárasztott kisebb városokat.

A kormány, hogy elfojtsa a lázadást, tejhatalmu királyi biztosokat küldött a forrongó megyékbe. A lázadás főfészke Sáros volt, hová a híres hevesi adminisztrátort, báró Eötvös Ignácot küldte komiszáriusnak. Ő volt ugyanis korának legkegyetlenebb komiszáriusa. Megregulázta a kormányal szemben renitenskedő Heves vármegyét is, őt találta hát a kormány a legalkalmasabbnak a lázadás elfojtására. Eötvös nyomban katonasággal szállta meg a vármegyét, mire a lázongó tótságot deputációt menesztett az eperjesi megyeházán székelő királyi biztoshoz, hogy ha bántódásuk nem lesz, kegyelemre megadják magukat. Báró Eötvös nagy szívesen fogadta a deputációt és megígérte, hogy nemcsak kegyelmet ad nekik, de lojális viseletük miatt másnap nyilvánosan fel is magasztalja őket.

A deputáció büszkén várta a holnapot és báró Eötvös másnap a város piacán fölállított őt akasztófán „föl is magasztalta” őket.

Éz csak olaj volt a tüzre. A tótságot kivégzett testvéreikért bosszút esküdött.

Most már nemcsak rabolt és gyujtogatott, de széltében-hosszában gyilkolta is a parasztságot és a nemességet. — A tőketerbesi Andrassy uradalom parasztjai is hozzájok pártoltak, fölkoncoltak a szolgabíró és a községi előljáróságot támadták meg. Az uradalmi tisztek a község magyarságával a közeli Sátoraljaujhelyre menekültek. Az ezrekre felszaporodott tömeg most Ujhelyt fogta ostrom alá, hol az ostromzár folytán éhínség tört ki. A szegényebb nép, hogy életét megmentse és az éhségtől meneküljön, már a lázadók pártjára állott. A kaszával-kapával fölfegyverkezett városi szegényebb nép a megyeház előtt csoportosult, kenyeret követelve az ott székelő járványbizottmánytól.

Ekkor lépett ki Kossuth Lajos az ismeretlenség homályából. Mint ügyvéd tiszteletet és becsületet vivott ki már magának és ő volt a járvány-bizottmány elnöke, vagy amint ő nevezte magát a „veszteglő város táblabírája.” Népszerűsége oly nagy volt, hogy a tótságot mindennap beküldte a családjára számára szükséges élelmiszereket, biztosítván őt, hogy neki és családjának

Kiválóságukról ismert, kiállításokon is elsődíjakkal jutalmazott

Borsajtóinkat Péterfia-utca 73. szám alatti raktárunkon

elsőkézből, feltétlenjótállással árusítjuk!

„Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság.”

Az első ülés.

Wekerle a költségvetésről.

Ujból elnapolják az üléseket.

Közel három hónapos szünet után ma megint kitudták a zászlókat a képviselőház ormára s bár a falragaszok csak déli tizenkét órára jelezték az ülés kezdetét, tizenegy óra felé teljes volt az élénkség a Ház folyosóin is, s a képviselőház előtt elterülő térségen is. A nyár politikai csendje után nagy szomjúsággal törtettek az emberek azokhoz a forrásokhoz, melyekből most árvizet is, üdítő, hűs cseppeket is várnak. Valószínű, hogy mindakét forrást bőven ki fogják elégíteni az események.

Andrássy táskája

A Házban Justh Gyula volt az első ember. Nyomban utána megérkeztek az alelnökök, Rakovszky István és Návay Lajos. Az elnökség tagjai konferenciát kezdtek az elnök szobájában. Nemsokára megjelent köztük Andrássy Gyula gróf belügyminiszter is, aki hatalmas táskával járkált a folyosón. Az emberek meghökkenve nézik.

— Talán csak nem a választójogi javaslatot hordozza Andrássy!

Az egyik függetlenségi képviselő meg is kérdezte, de a belügyminiszter válasz helyett elmosolyodott:

— Majd meglátjátok! — mondta.

De azért a beavatottak megnyugtatták az ijedezőket.

— Nem az általános választói jog!

A berliniek.

Nagy élénkséget okoz a folyosón az interparlamentáris konferenciáról ma hazabántódása még akkor sem lesz, ha a várost hatalmukba kerítik. Kossuth az ősrégi megyeház erkélyéről gyújtó beszéddel csendesítette le a lázadó tótokkal szövetkezett szepényebb népet, fegyverre szólította az ostromlók ellen és polgárőrséget szervezett.

A polgárőrség egyesülve az időközben megérkezett katonasággal, szét is verte az ostromló tömeget. — Kossuth nevét szárnyra vette a hír és átvitte az egész országra. A megyei nemesség egyrésze azonban, mely már előbb is agyarkodott a lateiner fiskálisra, a lázadókkal való cimborasággal gyanúsította, akit a lázadók csak azért kíméltek meg, mert szövetségben volt velük.

Az aljas rágalom hitelre talált vármegyéje irigy és maradi főnemességének egy kis részében is, hisz a honoratior Kossuth volt a szabadelvűeknek a vezére, aki a lázadás okát is a nép sorvasztó helyzetében kereste. És midőn látta, hogy a gyanu ellene mindjobban terjed, otthagytta a vármegye zöld asztalát, hogy mint a távollevők követe megkezdje a nép felszabadítását és ragyogó pályafutását a pozsonyi diétán.

Dr. Székely Áron.

érkezett képviselők csoportja. Dél előtt 10 órakor érkeztek meg Apponyi Albert gróf nyomban felsietett a minisztériumába, a képviselők pedig a Házba mentek, ahol berlini kalandokat meséltek.

A karzaton a nemzetközi büntető jogi kongresszus hölgyei keltenek feltűnést. A karzatok zsufolásig megteltek különben is.

(A budget.)

Nagy érdeklődéssel várják a folyosón Wekerle Sándort, aki azonban nem mutatkozik a folyosón. A budget vég számait azonban már ismerik a folyosón. Ezek szerint

a jövő évi kiadások 155,572,490 korona, összes bevételek 155,577,797 korona, így a felesleg 48,069 korona.

A kiadások közt a beübházások 163.06 millió koronával szerepelnek. Ezekből 66.4 millió az államvasutaknak jut. A kultuszárca budgetje 8.1, a közös kiadásoké 2.1 millió koronával nőtt. A rendes bevételeket a pénzügyminiszter 110.08 millió koronával magasabb összegben irányozza elő.

Ezekből az egyenes adókra 62 millió, a fogyasztási adókra 367 millió, belyegilletékekre 604, jogilletékekre 95, dohányjövédékekre 48, államvasutakra 214 postára 52 millió korona jut. A folyosón álmélkodva kommentálják a számokat, melyekhez — senki sem ért.

Az ülés megnyílik.

Tizenkétóra jóval elmúlt, mikor Justh Gyula fölvonult az elnöki emelvényre. — Harsány éljenzés fogadta a zsufolt padok közül. Az elnök a bejelentésekkel kezdte.

Elparentálta Hilberth Károly képviselőt, Oberschall Adolfot, a Kuria elnökét és Falk Miksát, akik a szünet alatt meghaltak, bejelentette, hogy Cherner Gyula, Meczner Béla és Kovássy Albert képviselők lemondtak mandátumukról. — Szabó István, báró Sennyey Miklós, Solyomossy Endre és Hlatky-Schlichter Lajos a szünet alatt mandátumhoz jutottak, báró Bánffy Dezső két hónapi szabadságot kapott. Jelentette azt is, hogy Barsay Andor fegyvergyakorlatra vonult be, anélkül, hogy erre a Háztól engedélyt kapott volna. Az ügyet átadják a mentelmi bizottságnak.

Az elnök jelentései közben lépett a terembe Kossuth Ferencz és gróf Apponyi Albert, akiket harsányan megéljeneztek.

Wekerle felszólal.

Nagy figyelem közben szólalt fel fél egy órakor Wekerle Sándor miniszterelnök.

— Ez már — mondta — a harmadik előirányzat, melyet 6 betervezt. Ez számokban is feltűteteti az 6 kormányzati politikáját s a messzebb menő kritikára is lesz gondja. Az általános választói joggal kapcsolatban az egész vonalra kiterjedő szociális politikát tűzött ki maga elé. (Helyeslés.) Az állami alkalmazottak sorsának

javítása új költségeket ró az államra most is, de most már befejezettek is kívánja ezeket a kiadásokat tekinteni.

A miniszterelnök ezután áttér a költségvetésre, melyet már előzetesen is megértünk.

Justh Gyula elnök a holnapi ülés napirendjéről tett javaslatot. Ugyancsak holnap választja meg a Ház a delegációk összességét s azután körülbelül egy hétre elnapolja az üléseit.

Az ülés egy és háromnegyed órakor ért véget.

A debreceni vonatok téli menetrendje.

Október elsejétől.

A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon folyó évi október hó 1-én a téli menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben lévő nyári menetrenddel szemben, a következő lényegesebb változtatásokat eszközöli a debreceni vonalakon:

A budapest keleti p.-u.—kolozsvár—predeali vonalakon:

A Budapest keleti p.-udvarra reggel 7 óra 50 perckor érkező gyorsvonat Tápiószelén feltételelesen megállítatik.

A Budapest keleti p.-udvarról délután 5 óra 40 perckor induló, valamint a Budapest keleti p.-udvarra reggel 7 óra 20 perckor érkező személyvonatok Barta, Turgoay, Karczagi-pusztá és Püspökladányi pusztá kitérőkön rendszeresen megállítatnak.

A Nagykátáról este 8 óra 3 perckor Budapestre induló gyorsvonatnál a személyszállítás megszüntetetik.

A püspökladány—körösmezeli vonalon: A Püspökladányból délelőtt 11 óra 21 perckor Máramarossziget-felé induló gyorsvonat Gilvác állomáson rendszeresen megállítatik.

A Királyházaról este 6 óra 8 perckor Máramarossziget-felé induló, valamint a Máramarossziget-felől reggel 7 óra 32 perckor Királyházára érkező személyvonat Száldobos 130. sz. órháznál feltételelesen megállítatik.

A debreczen—füzesabonyi vonalon: A jelenleg csak Füzesabony és Tiszafüred között közlekedő, Füzesabonyról reggel 4 óra 37 perckor induló és ide reggel 7 óra 45 perckor visszaérkező személyvonatok forgalma a tiszafüred—óhatpusztaköcsi vonalrészre is kiterjesztetik olyképpen, hogy előbbi vonat Óhatpusztaköcsre reggel 7 óra 12 perckor érkezik, az utóbbi pedig Óhatpusztaköcsre reggel 5 óra 30 perckor indul.

A jelenleg Debreczenből Füzesabonyra délelőtt 10 óra 50 perckor induló vegyesvonat Debreczenből, mint személyvonat csak délelőtt 11 óra 32 perckor fog indulni és Füzesabonyba délután 4 óra 10 perckor érkezik. Az ellenirányban a Füzesabonyból jelenleg délután 5 óra 7 perckor induló vegyesvonat ugyancsak, mint személyvonat délután 5 óra 24 perckor indul és Debreczenbe este 10 óra 7 perckor érkezik.

A debreczen—szerencsi vonalon: Debreczen és Hajduhadház között a Debreczenből délután 2 óra 20 perckor induló és Debreczenbe este 6 óra 33 perckor

Kávé több mint **30 fajta**, gyors pörkölőnkön azonnal megpörkölve kapható
Deutsch Albert és fia és **Deutsch Lajos**
 Hatvan-utca 9. füzeskereskedésekben. Piac-utca 38.

visszaérkező motoros vonatok forgalma november hó 1-től bezárólag március hó 31-ig megszüntetik.

A Nyiregyházáról d. e. 10 óra 14 perckor induló vonat Debreczenbe 13 perccel korábban, azaz délelőtt 11 óra 22 perckor érkezik és itt csatlakozást nyer Füzessabony-felé.

Megválasztották a delegátusokat.

A függetlenségi párt értekezlete.

Az országos függetlenségi párt ma délután öt órakor tartotta meg értekezletét a Royal különtermében Kossuth Ferenc elnöke alatt. A miniszterek közül egyedül Apponyi Albert gróf volt jelen.

Kossuth megnyitó beszéde után elparentálta a képviselőház és a főrendiháznak időközben elhunyt tagjait. Felkérte a képviselőket, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg az aradi október 6-iki gyászünnepeken, amelyre Barabás Béla fogja vezetni a képviselőket. Üdvözli Apponyi Albert grófot a berlini nemzetközi békekonferencián elért sikereiért, majd a delegátusok megválasztására került a sor.

A delegáció rendes tagjai lettek: Hoitsy Pál, Holló Lajos, Lovászi Márton, Mérey Lajos, Nagy Emil, Okolicsányi László, Sággy Gyula, Szabó István, Szentiványi Árpád, Thaly László, Teleky Arvéd, Ugron Gábor, Zichy Miklós gróf, Bakonyi Samu, Barabás Béla, Benyovszky Miklós gróf, Bernáth Géza, Eitner Simon, Földes Gyula, Gaál Gaszton, Hellebronth Géza.

Póttagok lettek: Bethlen Imre, Bizony Ákos, Lázár Pál, Steiner Ferencz Szász Zsombor.

Az értekezleten hozzájárultak mindenképpen az elnök indítványához s ezzel a függetlenségi párt értekezlete véget ért.

Hajdúvármegye eldarabolásának ügye az állandó választmány előtt.

A megyei székház felépítése.

Hajdúvármegye állandó választmánya ma délelőtt érdekes és fontos ülést tartott. A szeptember 23-iki megyei közgyűlés tárgysorozatának előkészítését folytatta tovább a választmány.

Ez alkalommal került napirendre Szabolcsvármegyének Hajdúmegye eldarabolására irányuló ismert merénylete és a megye székházának felépítési kérdése. — Ezenkívül apróbb kisebb jelentőségű ügyekkel foglalkozott még a választmány, amelyeknek azonban különösebb jelentősége sincsen.

Délelőtt tíz órakor nyitotta meg a választmány ülését Weszprémy Zoltán főispán, a mely után Pákozdy Sándor főjegyző ismertette a megye eldarabolása

ügyében Szabolcsvármegye által indított akciót.

Részletesen számolt be az ügy ezidő szerinti állapotáról és ismertette azokat az intézkedéseket, amelyeket a merénylet megakadályozása és ellensúlyozása érdekében Kovács Gyula alispán már megtett.

Az állandó választmány nagy helyesléssel fogadta az alispán intézkedését és a maga részéről is erélyesen tiltakozott Hajdúmegye területi épségének megcsontítása ellen s elhatározta, hogy a megyei közgyűlésnek a legmesszebb menő védő és tiltakozó intézkedések megtételére fog javaslatot előterjeszteni.

Ezután a megyei székház felépítésének ügye került napirendre. Helyeselte a választmány a székház építő-bizottság e tárgyú ismeretes állásfoglalását és a székházat a Jámor és Bilit cég tervei szerint óhajta felépíttetni. Ugy szintén elfogadta a székház építési költségeire tervehelt 2 százalékos pótdátot és azt, hogy a költségek egy részét a belügyminisztertől kérje a megye.

Végül társhatósági megkereséseket intézett el a választmány s ezután a főispán a további tanácskozást szombatra halasztotta el.

Sziám a siralomházban.

Lehet, hogy kegyelmet kap.

Sziám, a gyilkos elefánt a siralomházban teljesen megszédült. Békén türi, ha az ormányát vakarják s a megbánásnak sok jelét adja.

Az a hír, hogy Sziámot kivégzik, csak a budapesti elefánt vadászok körében keltett némi örömet s hihetetlen, hogy néhány nap alatt mennyire megszaporodott a vadászok száma.

A Városligetben tartott rendőri razzián két embert tartóztattak le, akik karabélyukkal az elefánt kas élyt vették célba. Külföldi merénylőknek tartották őket, de kiderült róluk, hogy plurális jelöltek, akik könyv nélkül elmondták az elefántvadászat borzalmasságait úgy, a mint azt Brehm híres Állatrajzában megírta.

Az állatkert gondnoksága különös kegyelemmel van az elítélt iránt. Dupla rozsdaot kap s külön őrséget vezényelt ki, amely Sziámot vízzel ellátja. A gondnokság minden törekvése arra irányul, hogy Sziám jól érezze magát. Egy ór, aki résztvett a tanácsban, amely Sziámot halálra ítélte, így nyilatkozott:

Az állat-büntető kódex, amelyet Hagenbeck kodifikált, egyik szakaszában rendelkezik a föltételes halálbüntetésről. Ami azt jelenti, hogy a delikvenssel a halálos ítélet közelebb lesz ugyan, de végrehajtva nem. Ha az állatra az ítélet hatással van s a megbánás jeleit mutatja, úgy a halálos ítélet nyomában átváltozik életfogytig

tartó állatkerti fogságra. Persze ez a büntetés is szigorú s még a legerősebb elefánt se bírja 100-200 esztendőn túl.

Különben az ügy főlebbezés alatt van. Az állatkerti bizottmány dönt a jövő héten s valószínű, hogy kegyelemre fogja ajánlani. Addig Sziám a siralomházban van s ismétlem, hogy a körülményekhez mértén jól érzi magát.

Debrecen áldozata a kulturáért.

350 ezer korona egy évben.

A jövő évi előirányzat.

Debrecen város 1909. évi költségvetésének egyik legérdekesebb része a XVII-ik tétel, mely a városnak az egyházak és a közművelődési intézmények támogatására, illetőleg fentartására hozott áldozatairól ad pontos képet.

A város 1909. évre kulturális célokra 354 518 koronát irányzott elő, amely összeg az 1907. évben kulturális célokra fordított összeghez képest 31 ezer korona költségtöbbletet jelent.

A jövő évre előirányzott összeg az egyes tételek szerint a következőképpen oszlik meg:

Ref. egyház 6850 kor. Róm. kath. egyház 2106 kor. Ág. hitv. ev. egyház 162 kor. Görög kath. egyház 284 kor. Izraelita egyház 578 kor. Ref. főiskola 51 602 kor. Ref. felsőbb leányiskola 13 105 kor. Állami főreáliskola 18000 kor. Ref. elemi iskolák 71 716 kor. Róm. kath. elemi iskolák 17 357 kor. Ág. hitv. ev. elemi iskola 1338 kor. Görög kath. elemi iskola 2512 kor. Izraelita iskola 8475 kor. Kereskedelmi tanonciskola fentartása 6000 kor. M. kir. hadapród iskolánál létesített alapítvány 800 kor. Ludovika akadémia és honvéd reáliskolai alapítvány 856 kor. Ó Felsőke koronázási jubileuma alkalmával tett alapítvány 4 1/2%, kamata 8000 K. Állami segélyezett tanyai iskolák 9772 K. községi iskolák, óvodák, állandó és nyári menházak 16 231 kor. Intézetek 629 kor. Ref. szegény apolda 12 385 kor. Róm. kath. szegény apolda 1039 kor. Gazdasági ismétlő iskolára 9818 kor. Kereskedelmi iskolára 2000 kor. Városi nyugdíjalapra 10000 kor. Honvédsírok rendezésére 400 kor. Ref. főiskolai nyilv. olvasóterem fentartására 1600 kor. Csokonai körnek 1200 kor. Debreczeni zenedének 8000 kor. Ipari továbbképző tanfolyam segélyezésére 600 kor. Ekeüdbírósági tagok összeírása 1000 kor. Polgári iskolára 8000 kor. Nőipari iskolai tanfolyamra 5000 kor. Debreczeni siketnéma iskolára 2000 kor. Városi nyugdíjalap segélyezésére 46939 kor. Városi muzeum 7270 kor. Mentő intézményre 3088 kor. Városi könyvtár gyarapítására 1000 kor. Műpártoló egyesületnek 1000 Fémipari iskolai ösztöndíj 2000 kor.

Bizony hatalmas összeg, szép összeg ez, amit Debreczen város a kultúra oltárára áldoz, de viszont olyan áldozat, amely százszorosan meghozza a gyümölcsét.

Gyermekruha

különlegességek **Kostümök, Palletok, Kabátok** és mindenféle iskolai ruhákban ujdonságok 1-14 évig (riási nagy választékban érkeznek)

Blau Armin és Társa

gyermekruha áruházába

Kossuth és Battyányi utca sark.

Gyermek ruhák varrása elvállaltatnak.

Tisza István a klerikalizmus ellen.

Szövetkezzenek a protestánsok!

A dunántúli református egyház ma délelőtt tartotta meg nagy gyűlését Pápán, amelyen Tisza István gróf is jelen volt. Ma az ülés rendkívül izgatott lefolyású volt s a harcias hangulatot csak fokozta Tisza István grófnak hatalmas beszéde. A mindinkább szembeszálló klerikalizmusnak izent hadat Tisza István gróf beszédében. A mostani kormány jóvoltából mindinkább terjedő fekete áramlatnak, amely a magyar nemzet és a protestantizmus egysége ellen tör a legalacsonyabb eszközökkel.

— Ha mostan felszínre került eseményeket vizsgáljuk — mondotta Tisza beszédében, megdöbbenve konstatálhatjuk, hogy a klerikalizmus, amelyet halottnak véltünk már Magyarországon, újból előtér a magyar nemzet és protestantizmus egységének megdöntésére. Olyan ellenség ez, amely alacsony fegyverekkel dolgozik s csak a magyar protestánsok erős, megdönthetetlen szövetségével verhető vissza. Tisza István gróf beszéde nagy lelkesedést keltett a pápai református egyház gyűlésén.

Debreczen a kolera ellen.

A rendőrség intézkedése.

A máramarosszigeti kolera- eset.

Az oroszországi kolerajárvány Magyarországon érthetően nagy izgalmat keltett s a máramarosszigeti gyanús megbetegedések a debreczeni rendőrséget is tette intette. A veszedelem közelsége arra indította Végh Gyula főkapitányt, hogy a legszükségesebb óvintézkedéseket tegye, hogy a rettentő veszedelemnek beköltözését még csirájában meggátolja.

Debreczen város főkapitánya egy mai rendeletében felhívta az összes szállodásokat, hogy az idegen utasokat megérkezésük után azonnal jelentésük be a rendőrségen, hogy így módjában legyen a hatósági ellenőrzést a kerületi orvosoknak foganatosítani.

Felhívást intézett továbbá az összes háztulajdonosokhoz, amelyben felhívja a házigazdákat, hogy a személtáskákat ürítsék ki és az udvari folyókákat, kanálisokat és illemhelyeket fertőtlenítsék. Az utcai csatornákat a hatóság fogja tisztán tartani és kezelni.

A főkapitány intézkedéséből holnap szerdától kezdve tizennégy rendőr fogja felülvizsgálni az udvarokat és ahol csak szemetet, piszkot találnak, azon házak tulajdonosai ellen vizsgálatot indítanak.

Van e kola Szigeten?

Máramarosszigeten csak nagynehezen lehetett megnyugtatni a lakosság kedélyét s ma a városi főorvos külön jelentést adott ki, hogy a vesze-

delem semmiesetre sem olyan természetű, hogy olyan nagy félelemre, aggodalomra adjon okot.

A tegnap elhunyt falapátgyári munkásnak Mészáros Jánosnak holttestét ma újból megvizsgálták s a főorvos véleménye szerint a munkás nem kolerában, hanem vérhasban halt meg. De, hogy mennyire nincsenek bizonyosan meggyőződve erről, mutatja az a körülmény is, hogy Mészáros János bélváladékát fölküldték Budapestre, a bakteoriológia intézetbe, ahol vegyi vizsgálat alá veszik s csak azután dől el, hogy kolerában pusztult-e el a szerencsétlen munkás vagy sem.

Sztrájk a házasság ellen.

*

Debreczen városához beérkezett országos statisztika érdekes számokat közöl, amelyek azt mutatják, hogy az elmúlt hét hónapban tizenötezerrel kevesebb házasságot kötöttek, mint az elmúlt és hasonló időszakban.

Nagyon sokat lehetne erről a házasság ellen való csöndes sztrájkról beszélni nemcsak a Fő-utca aszfaltján, meg a szalonokban, hanem a komoly tudósok körében is. Nem a szerelem kérdése ma már a házasság.

A házasság tisztán gazdasági kérdés és nem akkor alapítunk családi tűzhelyet, ha van kívül, hanem csak akkor, ha van miből. És manapság ugyan sűrűn kínálkoznak partner a legeszményibb házasságra is, de rendszeren nincs pénze egyiknek sem ahhoz, hogy a parit csak meg is kezdhessek. És a házasság az az egyedüli kártyajáték, amelyben nem lehet aut-sreibeire játszani. Erős lelkek, merész vállalkozási energiák kellene ahhoz, hogy a házasság vállalkozását minden tőké nélkül is megkezdhessek.

A férfi megtalálja a nőt a házasságon kívül is és lassan-lassan átalakul a lelke olyanná, amilyen a csapongó méh természete: virágról-virágra száll, szívja a mézét és azután odébb röpül, hogy ismét más bimbónak a kelyhét nyissa meg. A nő pedig tet-szeleg, amíg virágnak tartják, bizik a mézében, de hát a méh elröpül és ha visszaakarják kaparítani, még csip is... Egyformán hibás tehát, a nő és a férfi, hogy manapság nem akar senki házasságot kötni — csupán csak a házasságot.

Azonban jó, üdvös volna a két nem háboruja, mert a háboru után mindig béke következik és az ellenségek még szövetséget is kötnek egymással.

A két nemnek erre az általános szövetségére, az általános házasodásra pedig nagy szükség volna. Az egész szociális kérdéstömeget meg lehetne oldani, ha minden, de minden ember megtalálná a maga párját.

Új főherceg a várban.

Károly Ferencz József nálunk.

A legujabb nemzeti vívmány.

A király ezidei ittlétének meglesz a nyoma. A főváros egy darab udvari élettel gyarapodik, kapu k egy fiatal főherceget, akinek a királyi várban lesz udvartartása és itt marad József főherceg is, aki a maga palotájába vonul vissza.

A fiatal főherceg: Károly Ferencz József. Most a veszprémi hadgyakorlatokon tűnt fel az ifju királyi herceg, akinek alakját a trónörökös kíséretében látták legsűrűbben. Dragonyos főhadnagyi ruha feszült rajta és igen gyakran beszélt magyarul.

Károly Ferencz József még ez év folyamán jön ide lakni a magyar fővárosba. A királyi várból József átmegy a közelben levő főhercegi palotába, hogy helyet adjon fiatal rokonának, akinek már most rendezik be a lakosztályát.

Ki a legény a csárdában?

Bacilusok beszélgetése.

(Az alábbi jelenet egy nagy debreczeni dinnyében játszódik le.)

Kolera Mór: (Hálóköntösben csibukkal a szájában).

Olvasta Kartárs ur a lapokat? Magáról azt hitték, hogy én vagyok, én rólam pedig kisült, hogy talajdonképpen maga vagyok.

Vérhas Ferdinánd: (Aki éppen most tette le a bajuszkiődjét).

Ugyan ne anzálgoljon, tudja nagyon jól, hogy én nem szoktam olyan diszkvalifikált egyén társaságában megjelenni mint maga. Egyáltalában undorodom a maga fekete pofájától, hát minek tolja ide. Maradjon ott a kozákjai között s feküdjön bele valami orosz nagyherceg gyomrába, ne izgassa itt a kedélyeket.

Kolera Mór: Ni, hát mit gondol mi beszél magából? A konkurencia, a kenyéririgység. Már fáj magának, hogy énis élek a világon. — Máramarosszigetre jövök egy kicsit vendégszerepelni, éppen, hogy boldog újvet kívánjak s már eszi a maga hasát a vér a pikkadásló Dáfké itt fogok maradni.

Jegyezze meg magának, hogy ott leszek minden pikkoló kapucinerbe, utca csatornába. Belemászkok a frissen főzött szilva lekvárba s csinállok magának olyan rumlit, hogy azt se tudja fiue vagy vérhas.

Vérhas Ferdinánd: (gunyosan) Nahát csak sokat járjon a maga szája s csak nagyon rázza a rongyot, küldök én a maga nyakára egy olyan urat, akikétség bánik el a maga ripacos ábrázatával.

Kolera Mór: Hagyja hallani azt a nevet?

Vérhas Ferdinánd (Büszkén kivágja): Végh Gyula. Tudja mit csinált ez az ember? Megtisztította az utcákat a papirosoktól. Na, mit szól hozzá. Hát majd magával ne birjon el. Maga kis „koll.”

Kolera Mór : De azért mégis van respektusom a maga híres embere előtt, mert ugyancsak megijedt tőlem. Nyakra-főre adja ki a rendeleteket. Tehát ő sem lehet olyan nagy baldóver.

Vérhas Ferdinánd : Jó, jó, én csak azt mondom magának, hogy hagyjon itt bennünket ekzisztálni s ne rontsa az üzleteket. Az ember úgy is alig akad minden tíz évben egy kliensre.

Kolera Mór (békülékeny) Igaza van magának. Lébn und lébn lasszen. Hát én bucsuzom. Bacilus testvér ég veled.

Vérhas Ferdinánd : Hus a husomból. Vér a véremből, vigyen el a fekete ördög.

(Könnyezve egymás nyakába borulnak s abban a pillanatban vágja ketté a hatósági orvos a dinnyét).

Nagy tüzvész a fővárosban.

Elégett katona-raktár.

Ötven ezer korona kár.

Budapesten ma reggel 7 óra 3 perccor nagy tüzet jelentettek a tűzoltósági központban. — Ég a katonai éllemezési raktár! — Az éllemezési raktár a Lehel-utca 4. szám alatt van, óriási nagy területen, az Angyalföldnek ezt a részét úgy foglalja el, hogy a fejlődést, építkezést csaknem lehetetlenné teszi.

Egy éllemezési katona lelkendezve jelentette az ügyeletes tisztnek, hogy a nagy szénaraktár ég. A tisztt meggyőződött a dologról, azonnal értesítette a tűzoltókat és az éllemezési-raktár legénységével hozzáfogott az oltási munkához, melyet azonban kevés eredménnyel végeztek, mire a tűzoltók megérkeztek, már az egész szénaraktár lángokban állott, mentésre gondolni sem lehetett, legfeljebb lokalizálása.

A tüzhöz Janicsok tűzfelügyelő és Blaschnek tűzoltótiszt vezénylete alatt az V., VI., VIII. és központi őrségek vonultak ki a gőzfeoskendővel és azonnal megkezdtek az oltási munkát, figyelmük azonban főként arra terjedt, hogy a szomszédos épületeket megmentésük, ami kemény és hosszú munka után sikerült is.

Délelőtt a hatalmas szalma és szénaraktárt félig megmentették a teljes pusztulástól. Az éllemezési parancsnokság ugyanis száz katonát bocsátott rendelkezésére a tűzoltóságnak, kik ezután nagy ügygyel-bajjal a 45 méter hosszú raktárból megmentették mintegy 20 vagon felhalmozott szénát és szalmát, amely dacára, hogy nem lett a tűz martaléka, a füsttől mégis hasznavehetetlen lett. A bérletk nyilatkozata szerint a kár körülbelül 40–50 000 korona.

Az éllemezési raktár területén épült szénaraktárban még mindig ég a szalma s az eloltása a késő esti órákig tartott.

ÚJDONSÁGOK.

— **A püspökválasztás.** Az amugy is izgalma püspökválasztásnak holnap lesz a legizgalmasabb napja, mikor is a szavazatbontásra kerül a sor, melynek révén nyilvánosságra jut, hogy ki lesz a tiszántúli egyházkerület püspöke. Ez különben már eldöntöttnek tekinthető, mert Erőss Lajos megválasztása több mit bizonyos.

— **Rudolf trónörökös szobra.** A király, néhai Rudolf trónörökös szobrának leplezési ünnepélyén meg fog jelenni. Az ünnepség október 12-én lesz.

— **A debreczeni ref. egyház gazdasági bizottsága** szeptember hó 24-én három órakor az egyház tanácstermében ülést tart, amelyen a folyó ügyek kerülnek tárgyalásra.

— **Földrengés Triesztből** jelentik: A cs. és kir. tengerészeti obszervatórium földrengést jelző készülékei ma reggel távoli földrengést jeleztek. Kezdeté 7 óra 54 perc 20 mp. Maximuma 6 mm. kitéréssel 8 óra 6 perc 11 mp. Vége 9 óra 16 perc 18 mperc.

— **Kálvin emléke** A jövő esztendőben lesz Kálvin János, a reformáció megalapítója születésének négy századik évfordulója. A nevezetes évfordulót nagy alkotásokkal és ünnepségekkel készülnek megülni a föld kerékiségén elszórt kálinisták. A jubileumi alkotások és ünnepségek központja Genf városa lesz, Kálvin működésének főhelye, ahol egy nagy művészi emléket fognak felállítani. E mű központja Kálvin szobra lesz, körülötte Farel, Knox és Béza szobrai. Domborművein pedig meg lesz örökítve a svájci Zwingli, a francia Coligny, az angol Cromwell, a német Frigyes Vilmos. A nagyszabású szoborműre a világ minden részéből több százezer korona gyűlt össze. A svájci központi bizottság már régebben kiírta a művészi pályázatot, mely a múlt hóában járt le. A beérkezett negyvenkét pályamű közt egy magyar művész munkája is van, Horvay János szobrászé, aki mintáját már elküldte Genfbe. A magyarországi Kálvin emlékünnepek sorrendjét a református egyetemes konvent közelebb fogja megállapítani.

— **A nemzetközi sajtókongresszus.** Berlinből érkezett távirat jelenti, hogy Schön államtitkár ma nyitotta meg a berlini nemzetközi sajtókongresszust. Az államtitkár német és francia nyelven üdvözölte a delegátusokat.

— **Debreczeni színésziskola.** Zilahy Gyula, a debreczeni színház igazgatója tegnap meglátogatta a debreczeni színésziskolát és bejelentette, hogy tanári állását a színi évad megkezdése után foglalja el. Arra is történt megállapodás, hogy a színésziskola növendékei a debreczeni színházban minden előadást végig néznek és közülök a legtehetségesebbek kisebb szerepeket játszanak. Az intézet még felvesz növendékeket. A szavazás és szónoklás külön tanfolyamán tegnap este 8 órakor volt az első előadás. Ez előadásokra is be lehet még iratkozni.

— **Bogdanovicsot megválasztották.** Karlócziáról jelentik: A radikálisok konferenciát tartottak, amely éjjel után fél 2 órakor ért véget. Musiczky Döme, valamint Tomics Jásának sikerült Mihajlovics csoportjából tíz képviselőt átpártoltatniok. A szavazásnál fél 2 órakor jelen volt 35 kép-

viselő, kik közül 24 Bogdanovicsra szavazott. Ma délelőtt 10 órakor nyitotta ismét meg az ülést Gyurgyevics Miklós. Nyomban megkezdődött a szavazás zárt ajtók mögött. A szavazás eredménye: Bogdanovics Lucian 39, Nikolics Miron 25 szavazatot kapott. Az elnök nyomban jelentést tett a királyi biztosnak, aki kijelentette, hogy az eredményt jóváhagyás végett a király elé terjeszti.

— **A pestises hajó.** Triesztből jelentik: Az Erzherzog Frans Ferdinand gőzös fertőtlenítése után a hajó raktárhelyiségében 150 döglött patkányt találtak. Az egészségügyi közegek konstatálták, hogy a patkányok megfulladás következtében pusztultak el. A patkányok hulláit bakteriológiai vizsgálatnak fogják alávetni annak a megállapítása végett, hogy megvoltak-e fertőzve pestisbaccillussal. A másik pestisbeteg matróz állapota tegnap este rosszabbra fordult.

— **Parasztláadás.** Varasdról jelentik, hogy a Novimarov melletti Ljubiszecizán Baroldingen gróf földbirtokos birtokháborítási pert indította a község ellen, mire a parasztság fenyegető magatartást tanusított. A csendőrök közbeléptek anélkül, hogy sikerült volna a népet lecsendesíteni, sőt utóbb a csendőrök kénytelenek voltak a fegyverüket használni. A csendőrök löttek és több parasztot megsebesítettek. A mozgalom vezetőit letartóztatták.

— **Baleset a kocsiság közben.** Ma reggel Debreczen határában, a nagy-cserén sulyos kimenetelű szerencsétlenség érte Srága András tizenegy éves kocsis fiút. A kis kocsis legény amint a szekérre fel akart szállni, lezuhant a földre, de oly szerencsétlenül, hogy a lovak közé esett. Ily körülmények között aztán egyik ló fejbe rugta, aminek következtében 10–12 centiméteres nyílt seb keletkezett a fején. Az eszméletlenül fekvő fiút az erdei lakosok találták meg, szekérre tették és bevitték a közkórházba. Állapota sulyos.

— **Bestiális anya.** Kézdivásárhelyről írják: Gelenczén községben László Róza 19 éves hajadon gyermeknek adott életet és azt a serteseknek dobtá. A leányt a csendőrség letartóztatta. A bűnös leány beismerő vallomást tett.

— **Véres bucsu.** Szegedről jelentik: A közeli Ujszentiván községben a tegnapi bucsu alkalmával a magyar és szerb legények között összetűzés támadt, amiből azután verekedés lett. A verekedők szétválasztására megjelent csendőrök közül az egyiket leteperték és elvették kardját, mire a másik csendőr az egyik merénylő legényt agyonszurta. Közben magához tért a letepert csendőr is, magához ragadta fegyverét és egyik támadóját agyonszurta. Mindkét legény a helyszínen meghalt. A vizsgálat megindult.

— **Lezuhant léghajó.** Magdenburgból táviratozzák lapunknak: A magdenburgi léghajós egyesület egy ballonja tegnap este Quericke Ottó vezetésével felszállott. A kosárban még négy utas foglalt helyet. De alig szállott fel a léggömb,

már is lezuhant, még pedig valószínűleg a tulságos teher miatt. A léghajó beleakadt a táviró-vezetékekbe s a marhavágóhidnál lezuhant. Egy utas életveszélyesen megsérült.

Kisbirtokosok gyűlése. Karagáról jelentik: A Magyarországi Kisbirtokosok Szövetsége e hó 20-án Karcagon szervezkedő népgyűlést tartott élénk részvétel mellett. Hungár László, a szövetség elnöke javaslatot terjesztett be a földadóreform, katasztervizó, választójog, börtörvény, az új ipartörvény és a mezőgazdasági kamarákról szóló törvényjavaslatokra vonatkozólag, melyet általában helyesléssel fogadtak. Azután megalkották a karcagi helyi egyesületet, a melybe számosan beléptek.

Az orosz zsidók helyzete. Pétervárról jelentik: Stolypin miniszterelnök több törvényjavaslaton dolgozik, amelyek a zsidók jogainak kibővítésére szolgálnak. Egy ilyen javaslat a zsidók letelepedését szabályozza és szabadságot ad nekik, hogy a síkföldön ingatlanokat szerezhessenek.

Osztálysorsjáték. Budapestről jelentik: Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

25 000 koronát nyert: 34345.
10.000 koronát nyert: 26586.
5000 koronát nyertek: 53 126010 84686.

2000 koronát nyertek: 6273 7739
7995 13912 15629 18469 25285 29198
29848 35513 35944 38840 38527 44195
50472 52478 58605 63754 65969 76454
81276 91338 92119 96951 100718 104390
109961 110840 121303.

1000 koronát nyertek: 562 1656
3850 7891 11836 17224 19152 193842 1019
25970 26278 26737 28170 29548 32707
34097 36677 37950 40737 41118 42454
43058 46039 49725 51688 52898 56309
58082 58619 59629 61223 66409 68588
71640 71961 73432 73593 67667 78596
81679 86688 87634 90866 90878 92879
93017 101291 106631 108357 112325
115717 119259 122 8 123057 123523.

500 koronát nyert: 16 753 1046 3837
7069 7698 10366 12087 14898 18281 21074
21168 22472 22700 22849 25740 26363 27664
30737 34088 34384 34482 40079 43374 44606
46182 47108 49370 49862 51820 52368
52843 53861 58336 53724 56608 57451
57892 65761 66009 66857 58797 59757
70020 70640 72640 76841 76150 77329
77807 78091 78146 89049 90041 91910
93709 95807 97253 99256 100997 101152
103257 109666 112899 113009 123565
114153 116496 116148 118884 120510
121561 124663 114685

Eredeti monacoi roulette játékok, sakktáblák és figurák, dominó és más sokféle társasjátékok kapható Mentze Henrik ujdonságok áruházában Kossuth u. 4. sz.

Szüretre kész tűzijátékok, röppentyők nagy választékban kapható Mentze Henrik ujdonságok áruházában Kossuth u. 4. szám.

Divatos őszi és téli Női és Leány felöltöket, boákat, model katalógusokat csak a Hajdumegye legnagyobb Rózsa féle áruházban Kistemplombazár lehet már mátlól kezdve olcsón vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár.

Beiratások a gazdasági ismétlő iskolában szerda és szombat délután 3-5 óráig a városház épületben, I. emelet 25 sz. szobában másnapokon pedig a gazdasági ism. iskolánál eszközöltetnek. A beiratások f. évi szeptember hó 25-ig tartanak.

Ma van utolsó napja a lejárt követelések bejelentési idejének. — A holnapi naptól megszűnik az a kedvezmény, amelyet az új végrehajtási törvény azok számára biztosít, kik adósaikat a holnapi napig bejelentették. — A bejelentéshez szükséges ívek kaphatók **Aczél Henrik modern antiquáriumban**, ahol a kiállítás és felbélyegzés dolgában felvilágosítással is készséggel szolgálnak.

Terményfőzsde.

Schwarz K. debreczeni bizományos távirati jelentés Budapest, 1908 szeptember 22

Készáru kezdetnél szilárd jellegű, zárlatnál kevéssé ellanyhul, készáru 5-el magasabb.

1908. októberi buza	11.38	—
1908. májusi buza	11.64	—
1909. áprilisi buza	—	—
májusi roza	—	—
1908. októberi roza	9.35	—
1909. áprilisi roza	—	—
októberi zab	8.05	—
1908. májusi zab	—	—
áprilisi zab	—	—
1909. májusi tengeri	7.28	—
1908. júliusi	—	—
1908. szeptemberi tengeri	—	—
1908. augusztusi cső	—	—

Felkötözni való válogatott passatutti és muskotály szőlő

50 kilónként 10 frtjával rendelhető **Degenfeld és Balkányi urak Erzsébet szőlőtelepén.**

Városi üzlet: **Főplac, Bádógos-utca sarkán.** Telefon 159. sz.

Eddig nem létező árban

vásárolható a divatos őszi és téli posztó gyapjuszövet az újonnan friss árukkal berendezett posztó kere kedésében

Kohn M. Miksa

Hatvan utca 7. sz.
Nagy választék: Szabott árak.
Tessék meggyőződni.

1817/1908 v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 2377/2—1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Ign. Laveczky részére Turay Lajos debreczeni lakostól 63 kor. tőke, ennek 1907. évi november hó 12. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 51 kor 54 fillér perköltség erejéig 1908. évi július hó 6-án bíróság lefoglalt és 692 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1908 évi szeptember hó 24-én délelőtt 11 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Török Bálint utca 2. szám alatt megtartandó nyilvános bírói arverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1908. évi augusztus hó 22.
Bódogh Zs. bírói kiküldött.

Ha olcsón akarunk vásárolni csakugyan érdemes meglekinteni a

Kertész Dezső

női- és férfi-divat üzletét **Csapó-utca 10. sz. alatt,** hol kizárólag esőből és árverésen vett áruk kerülnek eladásra:

Szines, selyem és czérna op'ikációk, valanze és czérna csipkék, finom dísz-zsinórok nagy választékban gyári áron alól. Kezdeti kezimunkák és himző selymek féláron alól.

Férfi-, női- és gyermek téli alsó ruhák óriási választékban 50% al olcsóbb mint bárhol.

Gyermek és fiu téli öltöny gyapju szövetből 250 krajczártól feljebb.

Finom fekete és szines nap- és esőernyők 4 frt. helyett 160 krajczár. Fűzők 40 krajczártól feljebb. Ötrétű férfi gallérok divatos fazonban darabja 9 krajczár.

Szines és fehér 5 rétvű mancsettnek 18 krajczár párja. Kész selyem blouzok nagy választékban, darabja 4 frt.

Szövet aljak és blouzok áron alól. Férfi és női ingek 50 krajczártól feljebb.

Finom damaszt lábravalók darabja 60 kr. Téli finom gyapju fejkendők 50 kr. darabja.

Fekete és szines finom atlasz c'ott 120 cm. széles, métere 50 krajczár.

Harisnyák, diszkótyények mesés olcsón. 1 pár fiu torna cipő 40 krajczár.

Sok más itt fel nem sorolható árut 50% olcsóbban adnak el mint bárhol.

Legjobb órák,

legszebb ékszerek

szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás

Debreczen, Piacz utca 42.

Száraz hasáb

tölgy tűzifa

Apátkeresztúr állomáson 125 koronáért wagonként eladó. Fuvar Debreczenig 28 korona. — Megrendelhető a **Forgalmi bank részvénytársaságnál.**

A HAJDUMEGYEI MÉHÉSZEGYLET

MÉZ

TERHÉKEINEK MEGRIZOTT ELÁRUSÍTÓJA

DEUTSCH LAJOS

FÜSZERKERESKEDŐ PIACZ-UTCZA 38.

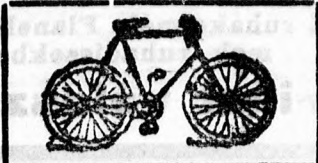
1 kg. pergetett méz 1 kor. 20 fillér.

Férfi és fiú Box czipők legolcsóbban

a Központi czipő és kalap áruházban Dréher sör csarnok mellett. Telefon 435.

Kerékpár, varrógép, gramofon

villamosági
cikkék és
mindennemű
alkatrészek
állandó raktára.
Nagy választék:

lemez újdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket mindenemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémsztergályozást, zománczolást, nikkelozást és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készíjük.

Geller és Németh műszerészek,
Debreczen, Hatvan-utca 8. szám.

Akar ön nőstülni?

Hölgyektől (közte olyanok is kiknek törvényt gyermekük, testi hibájuk stb. van) **5000-500.000 K** vagyonnal, megbízásunk van, alkalmas férjeket keresni. Csakis oly urak, (ha vagyontalan is) kiknek komoly a szándékuk és kiknél nem akadály a gyors házasság, irjanak **L. Schlesinger Berlin 18.** címre.

A Harmat Crème

arczéptítő és bőrápoló kenős,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrovidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (míttesen) bőrbajokat. Kicsimítja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsíros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főpiacz 31. a városházzal szemben

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság

Az iskolai év kezdete alkalmából

ajánljuk

dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szíves figyelmébe

Fiu- és férfi ingek.

Lábravalók és harisnyák.

Nyakkendők, paplanok.

Madráczok és flanel takarók

nagy választékban feltűnő olcsó szabott árakhoz

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon- divat és szőnyeg áruháza
DEBRECZEN, Rózsa utca.

Borsajtók

szőlőzuzók, fenyő puttonok, bornyomózsákok

kaphatók

Sesztina Lajos

vaskereskedőnél, Piacz-u. 23.

Rose Dezső

ékszerész

Debreczen, Piacz-u. 55.

(Hungária mellett.)

Elismert legmegbízhatóbb bevásárlási forrás.

Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége

(Piacz-u. 72.) által készíttetnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótetek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon 568. sz. Telefon sz. 568.

Vidékről beköltözőknek

igen alkalmas

U J H Á Z,

szép nagy udvarral, igen közel a fő- utcához, jó vizü kuttal, olcsó törlesztéses kölcsön van rajta, rendkívül előnyös feltételekkel

megvehető.

Czim a kiadóban.

KIVONAT.

1 klg. Családi vegyes kávé . . .	2 kor.
1 „ Törmelék csokoládé . . .	1.80 f.
1 „ Orosz tea, finom . . .	6 kor.
5 „ Finom csemege szálló . . .	1.40 f.

Friss Szardinia és Cacao megérkezett

Kohn Henrik

déli gyümölcs és csokorka kereskedésben, Hatvan utca 5. — Telefon 388.

3301/1908. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A püspökladányi kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy földesi közbirtokossági takarékp. végrehajtónak Kóti Gábor végrehajtást szenvedő ellen: 300 kor tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a pladányi kir. járásbiróság) területén lévő Foldes község határában fekvő földesi 1538 sz. betétben 664. 665. 4229 hrsz. s ugyanott A + 2 3 sorsz. ingatlanokra Dr. Feldmann Armin b-ujfalui ügyvéd jelölt utóajánlata folytán az új árverést 1441 koronában ezennel megálapított, kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1908. évi november hó 4-ik napjának délelőtt 10 órakor** Foldes község házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 144 K 10 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírba a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elegendes elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Amennyiben a kikiáltási árnál többet igényének, a bánatpénzt az ígéretnek megfelelő 10 %-al nyomban pótolni. Az újabb árverés költségeit vevő az ígért vételáron felül lesz köteles fizetni. Az ingatlan a kikiáltási áron alól nem fog eladatni, hanem az utóajánlat tevő által megvettnék lesz — ha magasabb ígéret nem tételik — kijelentendő.

Kelt Püspökladány 1908. évi szept. hó 15. napján.

Tikos kir. járásbíró

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választékos csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, Canavász, Női ruha szövet, ág- és asztalterítő, szövet- és csipke függöny, futó és nagy szőnyegek. Paplany és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi-fü-öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva olyan olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Eladó vaspénzszekrény. Egy álló íróasztal alakú Wertheim szekrény igen jó karban eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Teljesen új fűszer-stelage azonnal eladó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében Városház utca 2.

Liszt stelázi és pult (egész lisztkereskedői berendezés) olcsón eladó. Miklós-utca 22.

Fagyapott szőlő és gyümölcs csomagoláshoz kapható legolcsóbban Kontsek Gézánál.

Zongorát tanít kezdőket és haladókat szakszerűen. Czim a kiadóhivatalban

Bélyeggyűjtők!

Legrikább külföldi bélyegek fél és negyed áron kaphatók a választékban Harmathy-nál Fűvészkert utca 14.

Teljes ellátást keres magános uri nőnél vagy külön szobával rendelkező keresztény polgári családnál egy fiatal leány. Czim a kiadóhivatalban

Kitűnő korcsma fűszer és vegyeskereskedés trafikál, mézárzással Biharmegyei községben olcsón eladó. Goldstein Debreczen, Hatvan utca 5.

Kopirés jókarban levő megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Jó családból való a középiskola alsóbb osztályába járó tanuló intelligens izr. családnál teljes ellátásra felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Keresztény uri háznál butorozott szoba kiadó két theologus részére. Darabos-utca 56.

14-16 éves fiu irodai küldöncnek nzetéssel felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Házmaster felvétetik Széchényi-u. 44. sz. alatt.

Egy ebédlő inga-óra eladó. Deák Ferencz-utca 9. I. 6

**A Párisi
Nagy Bazár
Dégenfeld-tér
7. sz. alatt, a
Kenyér-piaczon van.**

Boros hordók és taposókádak

használt és új, minden nagyságban és mennyiségben kaphatók

Péterfia-utca 76.

Ugyanott 1 üzleti petroleumos tartály is eladó.

Sikerült vétel.

Gyönyörű szép kelméket vettem 120 cm. és 140 cm. szélességben, már 45 krtól kezdve.

Három és 5 méteres maradékokat eddig nem létező olcsó árban árusítok. Finom, széles szőnyegnek métere 30 kr.

5 réti fü- és férfi gallér drb. 12 kr.
5 réti kézelő fehér és színes párja 18 kr.

Sugár Dezsónél

Piacz-u. 19. Bika mellett.

Legbiztosabb szépitőszert a

Fáy-féle Arcz-Grém

hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkitűnőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztáltságnak ellen. Egy tégely 1 kor. hozzávaló „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás üvege

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszerű gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszer-tár.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Donogán és Somossy

Menyaszonyi kelengye, szőnyeg áruháza
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek az

Őszi idény újdonságai

Női ruhakelmék, Flanelek, selymek, ruhadiszekben.

Óriási választék!

Hajdusági
Bajuszpedra

Szép a bajusz

a három

HAJDUSÁGI PEDRO-vel.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növekedésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készült.

Hatása gyors és biztos

Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 2 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszer-tár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Uj üzlet

Kossuth-utca 17.

a kék csillag-hoz.

Ajánlom dusan felszerelt raktáramat kész árukban u. m. Bluzokban, aljakban gyermekruhákban — Mérték szerinti elvállalást gyorsan és pontosan teljesítek. Gyászruhákat 6 óra alatt készítek mérsékelt árák mellett. Saját varroda az üzletben. Azonkívül mindenféle rőfös és rövidáruban nagy választékot tartok.

Szíves pártfogást kérem a n. é. közönségnek.

Tisztelettel

Ferenczy József.

**BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVIZ**

Kitűnő hatásu vese- és hólyagbajoknál

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített,
RENKIVÜL UDIÓ ASZTALI VIZ.

Orvosiilag ajánlja.

Odit, gyógyít!

Ivógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemenede idült hú utjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Debreczeni főraktár Grünberger és Glück cégnél. Kapható fűszerüzletekben, drogeriákban és vendéglőkben.